

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ УжНУ, ректор

_____ проф. В.І. Смоланка

_____ 2023 р.

ПРОГРАМА

презентації дослідницьких пропозицій
для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії
за спеціальністю 052 – Політологія (на основі здобутого освітнього ступеня
«магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»)

РОЗРОБЛЕНО

Предметною комісією
з спеціальності 052 - Політологія
проф. Ключкович А.Ю.
проф. Лендъел М.О.
проф. Палінчак М.М.

Голова комісії
проф. Ключкович А.Ю.

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Приймальна комісія

ВИМОГИ ДО ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ

для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії
за спеціальністю 052 – Політологія

Схвалено на засіданні кафедри політології
і державного управління факультету
суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський
національний університет» (протокол № 1
від 29 серпня 2019 р.)

Дослідницька пропозиція – це науковий текст обсягом 8-10 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, який є не рефератом, а стислим викладом науково-дослідних ідей стосовно розуміння та перспектив дослідження обраної наукової проблеми. Дослідницька пропозиція має відповідати напрямам дисертаційних досліджень зі спеціальності «Політологія», визначених освітньо-науковою програмою. Робота має демонструвати наукову обізнаність вступника, розуміння змісту дослідження обраної наукової проблеми, володіння методикою проведення науково-дослідницької роботи.

Дослідницька пропозиція подається вступником на кафедру. Крім текстового варіанту, готується її слайд-презентація. Дослідницька пропозиція оцінюється предметною комісією під час відповідного вступного випробування.

Орієнтовна структура дослідницької пропозиції

У дослідницькій пропозиції, зокрема, обґрунтовуються актуальність обраної тематики, ступінь її розробленості у вітчизняній і зарубіжній науці; містяться основні завдання та можливі шляхи їх вирішення; визначаються об'єкт і предмет дослідження; пропонується передбачувана структура; наводиться інформація про наукові досягнення, опубліковані наукові праці.

1. Інформація щодо дослідника та дослідницької команди. У цьому розділі вказуються ПІБ особи, яка вступає до аспірантури, ПІБ, науковий ступінь та вчене звання потенційного наукового керівника, назва кафедри, на якій передбачається виконувати дисертаційне дослідження. Також тут може бути відображена інформація щодо публікацій, досвіду проведення чи участі в інших дослідженнях вступника до аспірантури, контакти (телефон, e-mail) тощо.

2. Тема дослідження. Тематика майбутніх наукових досліджень може ініціюватися вступником, подаватися на розгляд кафедри і враховуватися за

умови забезпечення актуальності, відповідності спеціальності та узгодження з науково-дослідними роботами, що виконуються в Ужгородському національному університеті.

3. *Вступ.* Він має обов'язково містити формулювання наукового завдання, короткий огляд ступеня вивченості предмета дослідження, стисле обґрунтування актуальності дослідження. У вступі необхідно переконливо продемонструвати, що дослідження, дійсно, надасть необхідну стратегічну інформацію для успішної реалізації у політичній науці, а його теоретичні положення будуть мати практичне застосування.

4. *Мета та завдання дослідження.* У цьому розділі чітко викладають мету та завдання пропонованого наукового дослідження. Назва, мета, об'єкт, предмет та завдання дослідження мають бути логічно пов'язаними.

5. *Методологія дослідження.* Окрім загальнонаукових та спеціальних методів, а також інструментів, які планується використати в процесі реалізації дослідження, в цьому розділі бажано обґрунтувати підходи до формування вибіркової сукупності дослідження, шляхи розв'язання поставлених завдань, етичні засади дослідження, забезпечення контролю якості проведення дослідження тощо.

6. *Можливі шляхи розв'язання поставлених завдань.* Тут варто описати очікувані наукові результати пропонованого дослідження, їх можливе практичне застосування та що необхідно зробити для того, щоб результати цього дослідження були помічені й застосовані у політичній науці.

7. *Список використаних джерел.* Тут наводиться перелік джерел інформації та даних, які використано під час підготовки цієї дослідницької пропозиції та (за можливості) перелік кластерів запланованих до використання літературних джерел за темою дослідження.

Презентація дослідницької пропозиції готується з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і не повинна перевищувати 15 слайдів, але краще вкласти матеріал у 8-12 слайдах (максимум 2 слайди на хвилину промови). Тіло слайдів презентації бажано обрати одне для всієї презентації. Можна скористатися шаблонами. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 10 рядків тексту.

Структура виступу:

- тема дисертаційного дослідження (1 слайд);
- актуальність обраної проблеми дослідження (1 слайд);
- стан розробки даної тематики у вітчизняній та зарубіжній науці (1-2 слайди);
- мета та завдання дослідження (1-2 слайди);
- методологія дослідження (1-2 слайди);
- можливі шляхи розв'язання поставлених завдань (1-2 слайди);
- бібліографічний список основних використаних джерел, які відповідає тематиці дослідження (1-2 слайди).

Кожен слайд має бути викладений чітко, лаконічно і не містити неоднозначних формулювань.

Презентація дослідницької пропозиції складається з таких частин:

- доповідь вступника до аспірантури;
- відповіді на поставлені запитання; – відповіді вступника на зауваження, що містяться у протоколі співбесіди на кафедрі.

Доповідь складається із трьох смислових частин, які відповідають за змістом вступу, основній частині та передбачуваними висновкам наукової роботи. У вступі доповіді висвітлюється актуальність досліджуваної теми, формулюють об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження. Основна частина, передусім, розкриває суть, методику й особливості організації та проведення наукового дослідження та містить аналіз отриманих результатів із демонстрацією плану-проспекту наукового дослідження. У передбачуваних висновках наводяться головні результати дослідження і визначається теоретичне і практичне значення отриманих результатів, підтвердження (спростування) гіпотези дослідження та можливі перспективи подальших досліджень.

Культура мовлення та дотримання регламенту є обов'язковим елементом культури й етики наукових повідомлень.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. *Дослідницька пропозиція оцінюється від 0 до 70 балів* за такими критеріями:

- володіння науковим стилем викладу матеріалу (10 балів);
- уміння науково обґрунтовувати проблему (10 балів);
- уміння довести актуальність роботи (10 балів);
- відповідність теми дисертаційного дослідження меті та завданням, коректність висновків (10 балів);
- уміння аналізувати та систематизувати наукові джерела (10 балів);
- володіння дослідницькими методами (10 балів);
- вміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання (10 балів).

2. *Відповіді на запитання членів комісії* під час обговорення дослідницької пропозиції оцінюються від 0 до 30 балів.

Остаточне оцінювання здійснює комісія на основі презентації дослідницької пропозиції і відповідей на запитання за шкалою від 100 до 200 балів. Мінімальна кількість балів, отриманих на вступному випробуванні, яка необхідна для допуску до участі у конкурсі складає 100 балів.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

1. Які чинники зумовили вибір теми Вашої дослідницької презентації? (актуальність, новизна дослідження тощо).
2. Сформулюйте, будь ласка, гіпотезу Вашого дослідження.
3. Праці яких вітчизняних та зарубіжних авторів використані Вами під час обґрунтування теми дослідницької презентації?
4. Які основні методи дослідження, на Вашу думку, необхідно використати у процесі вирішення обраного Вами наукового завдання?
5. Які очікуються результати та їх значення для політичної науки?
6. Чим зумовлене Ваше рішення зайнятися науковою діяльністю?
7. У чому Ви вбачаєте актуальність теми Вашої наукової роботи?
8. Як Ви можете оцінити рівень наукової дослідженості теми, наукової проблеми дослідження?
9. Які поняття Ви будете використовувати у дослідженні?
10. Чи передбачаєте Ви вивчення зарубіжного досвіду? Досвід яких країн і чому буде Вами досліджуватися?
11. Охарактеризуйте себе як майбутнього науковця. Які складові наукової компетентності Ви плануєте набути під час навчання в аспірантурі?